

Op uitstap naar het zwembad of naar een toneelvoorstelling? Dit is een ideale gelegenheid om je te voet, met de step of met de fiets te verplaatsen. Niet alleen vinden de leerlingen dit leuker, maar ook leren de leerlingen hoe ze zich moeten gedragen op de openbare weg en merken ze dat het perfect mogelijk is om je actief te verplaatsen voor dit soort afstanden. Bovendien moedigt het de ouders aan om ook voor actieve verplaatsingswijzen te kiezen, als ze weten dat hun kind met de school al ervaring heeft opgedaan.

Stappenplan & tijdslijn

Vorbereiding	Timing
<p>1. Leg de uitstap vast</p> <p>Bepaal de bestemming (bv. zwembad, toneel, bibliotheek, bosuitstap) en de datum/periode van de uitstap. Ideale bestemmingen voor actieve schooluitstappen bevinden zich 4 à 5 km van de school (bereikbaar per fiets) of 1 à 2 km van de school (vlot bereikbaar met de step of te voet). Voor oudere en meer ervaren klasgroepen, zijn langere afstanden ook mogelijk.</p>	<p>2 maanden op voorhand</p>
<p>2. Praktische voorbereiding</p> <p>Stippel een veilige route uit naar de bestemming, afhankelijk van de gekozen verplaatsingswijze.</p> <p> Kies de verplaatsingswijze o.b.v. de leeftijd van de leerlingen: kleuters te voet, begin lagere school te voet of met de step en vanaf de tweede graad van de lagere school met de step of met de fiets.</p> <p> Idealiter kunnen de leerkracht en begeleiders het traject op voorhand al eens afstappen, -stappen of -fietsen, zo kunnen ze de verplaatsing ongeveer timen, en kunnen ze hun vertrekkur correct inplannen.</p> <p>Verzamel eventueel veiligheidsmateriaal voor de begeleiding (fluitje, fluo armband, C3 verkeersbord) en voor de leerlingen (fluohesjes, helmen).</p> <p><i>Ga je met de step of met de fiets?</i></p> <p>- Vraag na welke leerlingen de dag zelf met de step of met de fiets zullen kunnen komen. Voorzie eventueel enkele extra steps of fietsen voor de andere leerlingen. Voorzie indien nodig een alternatief (openbaar vervoer, auto) voor leerlingen die niet kunnen fietsen of niet mobiel zijn (bv. andersvalide of bezeerd).</p> <p>- Ga na of er voldoende parkeermogelijkheid is aan de bestemming. Voorzie voldoende sloten, of een lang kabelslot waarmee alle steps en/of fietsen tegelijkertijd vastgemaakt kunnen worden. Of spreek af met de verantwoordelijke van de bestemming of de steps/fietsen binnen gestald kunnen worden.</p>	<p>2 maanden op voorhand</p>
<p>3. Informatiemoment</p> <p>Informeer de leerlingen en ouders over de activiteit (bv. infomoment, mail of brief) zodat ze op de hoogte zijn op welke dagen de leerlingen met de fiets/step naar school moeten komen.</p>	<p>1 maand op voorhand</p>
<p>4. Begeleiding regelen</p> <p>Stel begeleiders aan (leraren en/of ouders) en verdeel de taken (bv. iemand die verkeer tegenhoudt wanneer de leerlingen oversteken, iemand die de weg wijst vooraan de groep).</p> <p> Scholen raden aan om minstens 1 begeleider per 15 leerlingen te voorzien (meer als het om kleuters gaat).</p>	<p>1 maand op voorhand</p>

Stappenplan & tijdslijn

Vorbereiding (vervolg)	Timing
<p>5. Afspraken maken</p> <p>Maak een overzicht met basisafspraken om aan de leerlingen te communiceren voor vertrek (bv. stopsignaal, links en rechts (of 'beide kanten'), waarschuwing voor tegenliggers). Als je werkt met wegkapiteins (verantwoordelijke begeleiders) en fluitjes, leg dan duidelijk de betekenis van fluitsignalen uit (bv. pas op of stoppen), van de fluo armbanden en de C3 verkeersborden (wijzen de weg, geven aan wanneer te stoppen).</p>	<p>1 week op voorhand</p>
Dag van de activiteit	
<p>Deel 1: Leerlingen vertrekkensklaar maken</p> <p>Een kwartier voor vertrek begeven de leerlingen zich naar hun step of fiets, of gaan ze klaarstaan om te voet te vertrekken. Help indien nodig de kleuters en lagere schoolkinderen hun helm en fluohesje aandoen en vraag hen in een rij per twee te staan (te voet, met hun step of fiets). Herhaal voor vertrek de basisafspraken met de leerlingen.</p> <p> <i>De basisafspraken kunnen op een speelse manier aangeleerd worden door het signaal voor te doen (bv. blazen op het fluitje) en de leerlingen te laten roepen wat het betekent (bv. STOP!).</i></p>	
<p>Deel 2: Begeleide actieve verplaatsing</p> <p>De begeleiders stellen zich strategisch op, waar ze een goed overzicht hebben over hun groep leerlingen (bv. vooraan, midden en achteraan de fiets- step- of wandelrij). Tijdens de verplaatsing houden ze een oogje in het zeil en signaleren ze problemen aan de begeleider die vooraan de weg wijst.</p>	
<p>Afronding actie en evaluatie</p> <p>Voorzie in communicatie (bv. brief, bericht op digitale schoolomgeving) naar de leerlingen en ouders met enkele foto's en getuigenissen van leerlingen ter herinnering aan de actie.</p> <p>Plan een afsluitende vergadering met alle betrokkenen om te bekijken wat je een volgende keer eventueel anders zou aanpakken. Herwerk het plan van aanpak kort na de actie, wanneer alles nog vers in het geheugen zit. Zo zal je de volgende keer minder werk hebben bij de voorbereiding.</p>	<p>1 week na de actie</p>

Benodigheden

Materiaal

Verplaatsingsmiddel: Voorzie extra steps of fietsen voor leerlingen die er geen hebben.

Vergrendeling: Voorzie ook voldoende sloten om de steps/fietsen veilig te parkeren op de bestemming.

Veiligheid: Voorzie eventueel fluohesjes, helmen, fluitjes, fluo armbanden (voor de wegkapiteins), 2 verkeersborden C3 voor het wijzen en een EHBO-kit. Voor de jongste kleuters kan je een wandellint voorzien.

Alternatief: Indien nodig wordt een alternatief vervoersmiddel voorzien voor leerlingen die niet/minder mobiel zijn.

Begeleiding

Voorzie voldoende begeleiders (bv. leraren en/of ouders).

Nuttige links

- Voor spelletjes en oefeningen om leerlingen in groep en individueel te leren stappen en fietsen, kan je de handleidingen van Brussel Mobiliteit gebruiken. Meer informatie op: <https://mobilite-mobiliteit.brussels/nl/school>
- Via een SchoolVervoerPlan (SVP) kan je o.a. wandellinten, fietsen en fietssloten aanvragen. Meer informatie op <https://mobilite-mobiliteit.brussels/nl/school>.
- In dit pakket vind je meer tips voor de voorbereiding van een fietsuitstap en oefeningen voor leerlingen om veilig te leren fietsen in groep. Ook de benodigheden (armbanden, verkeersborden) zitten hierin: www.verkeeropschool.be/pakketten/op-stap-met-de-fiets/.
- Via spelletjes en oefeningen op de speelplaats veilig in groep leren wandelen? Check de lesfiche op stap met groepen: www.verkeeropschool.be/lesfiches/op-stap-met-groepen/.
- Schrijf je in op de nieuwsbrief van Brussel Mobiliteit over schoolmobiliteit om op de hoogte te blijven van projectoproepen, projecten van onze mobiliteitspartners, goede voorbeelden en andere nuttige informatie over schoolmobiliteit in Brussel: mobilite-mobiliteit.brussels (in de rubriek "Scholen en Mobiliteit", deel "Schoolvervoerplan", onderaan de pagina).

Optioneel: externe partners

Na het uitproberen van de activiteit nog hulp en advies nodig? Overweeg externe begeleiding.

- De gemeente: Zij kunnen je eventueel begeleiders aanbieden voor de voetgangers-, step- of fietsrijen, en kunnen met ondersteuning van ProVelo helpen om een begeleide rij voor terugkerende activiteiten, bv. het zwembad, te verankeren.
- Lokale politie: Kunnen de tocht veilig mee helpen begeleiden.

